

[K. Axël Nielsen.]

lovforslaget. Ifølge dettes § 27 skal foreløbige undersøgelseshandlinger kunne foretages ikke alene af vedkommende underretsdommer, men også af en anden dertil egnet person. Udvalget har været betænkeligt ved en sådan ordning, der ikke synes at yde helt tilstrækkelig garanti for, at foreløbige undersøgelser foretages så korrekt og objektivt som ønskeligt. Dette gælder så meget mere, som foreløbige undersøgelser under visse omstændigheder kan spille en vigtig rolle ved sagens behandling. Til dokumentation heraf skal jeg citere §§ 50 og 55. § 50 lyder således:

„Er der sket foreløbig afhøring af tiltalte, bliver udskriften heraf kun at oplæse i rigsretten, forsåvidt tiltalte udebliver, vægrer sig ved at give svar angående forhold, hvorom han har afgivet forklaring under den foreløbige afhøring, eller benægter, hvad han under denne har tilstået.“

Og i § 55 står der:

„Parterne fremlægger de bevisførelsen vedkommende genstande og lader ved retsskriveren oplæse af sagens dokumenter, hvad de finder fornødent. Vidneforklaringer, som er afgivet under en foreløbig undersøgelse, oplæses ikke, medmindre vidnets udsagn i rigsretten står i modstrid dermed, eller dets indstævning for rigsretten er undladt efter dennes bestemmelse eller ikke har kunnet iværksættes, eller vidnet er udeblevet, og der ikke af den grund er fundet anledning til at udsætte sagen, indtil vidnet personlig kan møde.“

Særlig dette sidste forhold, at vidnet er udeblevet, i hvilket tilfælde den under en foreløbig vidneundersøgelse afgivne vidneforklaring kan oplæses, giver anledning til betænkelighed, når den vidneforklaring, der oplæses, ikke er afgivet under sædvanlige judicielle garantier. Efter forhandling med justitsministeren er der da også opnået enighed om, at foreløbige undersøgelser kun skal kunne foretages af underretsdommeren, og i overensstemmelse hermed foreslås § 27, stk. 1 og stk. 2, ændret.

I lovforslaget § 31 er der fastsat en frist for forsvareren på i reglen ikke over 14 dage til at gøre sig bekendt med det af anklageren fremlagte materiale, medens

det for anklagerens vedkommende er bestemt i § 35, stk. 2, at han skal have en passende udsættelse — uden angivelse af nogen frist — til at gøre sig bekendt med forsvarerens materiale. Ændringsforslag nr. 4 til § 31 tilsigter blot det naturlige at stille forsvarer og anklager lige. Den højtærede justitsminister har også på dette punkt accepteret udvalgets synspunkt — han gør det udfra hensynet til, at retten har adgang til at forhindre en eventuel forhalingstaktik fra forsvarerens side.

I § 32, sidste punktum, er det bestemt, at den forsvarer, som retten beskikker i tilfælde af, at tiltalte udebliver, kan tilsiges med aftens varsel. Da denne bestemmelse vil kunne virke helt urimeligt, foreslås det ved ændringsforslag nr. 5, at den udgår.

Ændringsforslag nr. 6 til § 52 er alene en sproglig rettelser, idet ordene „tages for“ foreslås erstattet med ordet „afhøres“, der efter udvalgets opfattelse lyder bedre.

Ved ændringsforslag nr. 7 til § 60 påbydes det, at forklaringer, afgivet for rigsretten, skal oplæses og vedtages, hvilket stemmer med reglen i retsplejelovens § 824. Udvalget har drøftet, om der bør indføres pligt til, at der enten tages stenografisk referat af forhandlingerne i rigsretten, eller at man lader forhandlingerne optage på stålband. Man har imidlertid ikke ønsket at stille ændringsforslag herom, idet udvalgets medlemmer er enige med justitsministeren om, at det bør overlades til rigsretten selv at bestemme, hvorvidt og i hvilket omfang sådanne foranstaltninger bør iværksættes.

Det vigtigste af de stillede ændringsforslag er efter min opfattelse ændringsforslag nr. 8 til § 68, der imødekommer udvalgets ønske om, at rigsretten efter samme regler som Højesteret skal lade de forskellige opfattelser komme til udtryk i dommen, således at også mindretallets resultat og dets begrundelse heraf kan ses af dommen. Også mindretallets votum kan jo være vejledende ved fremtidig fortolkning af rigsrettens afgørelser.

Angående ændringsforslag nr. 9 til § 74, der fjerner bestemmelsen om, at anklager og forsvarer for at få tilkendt salær udtrykkeligt skal nedlægge påstand herpå, er kun at sige, at lovforslaget herved bringes i overensstemmelse med retsplejeloven.